

SUOMEN
POLYTEKNILLINEN OPISTO

SELONTEKO

TOIMINNASTA
LUKUVUOTENA 1907—1908

HELSINKI 1908
HELSINGIN SENTRAALIKIRJAPAINO

Selonteko

Suomen Polyteknillisen Opiston toiminnasta

lukuvuotena 1907—1908.

Suomen Polyteknillinen Opisto on, tämän lukukauden loputtua, ollut toiminnassa 29 vuotta. Opiston sääntöjä 16 päivästä Tammikuuta v. 1879, jotka astuivat voimaan 1 päivänä Heinäkuuta samaa vuotta, on sittemmin kaksi eri kertaa perinpohjin muutettu, nimittäin armollisen julistuksen kautta 20 päivästä Lokakuuta 1886 ja armollisen asetuksen kautta 19 päivästä Helmikuuta 1903. Viimeksi mainittu asetus sovitettiin käytäntöön kalenterivuoden 1905 alusta ja johtajan vuosikertomuksessa samana vuonna tehdään lyhykäisesti selkoa tärkeimmistä siihen sisältyvistä muutoksista.

Nämä muutokset koskivat etupäässä opiston menoarviota, jota lisättiin suuressa määrässä. Myös uusia opettajatoimia perustettiin. Esityksen tästä menoarviomuutoksesta oli opettajaneuvosto lähettänyt vuoden 1898 alussa korkeampaan paikkaan sekä sen ohessa myös jo useiden vuosien kuluessa valmistetun ehdotuksen opiston uudestaan järjestämisestä. Tästä ehdotuksesta hyväksyttiin kuitenkin

ainoastaan menoarvio, johon sitä paitsi tehtiin muutamia muutoksia ja lisäyksiä.

Joulukuun 19 päivänä 1906 lähetti opettajaneuvosto uudelleen Teollisuushallitukselle ehdotuksen opiston uudestaan järjestämisestä. Tällä kertalla, kuten myös jo vuonna 1898, tarkoitti opettajaneuvoston esitys opiston muuttamista Teknilliseksi Korkeakouluksi. Siinä esitettiin tässä tarkoituksessa ei ainoastaan huomattavia lisäyksiä opettajavoimiin, opetusvälineisiin ja ohjelmaan nähden, vaan myöskin suurempia sisäänpääsyaatimuksia oppilaille.

Huhtikuun 2 päivänä 1908 on Hänen Majesteetinsa Keisari suvainnut Keisarillisen Senaatin alamaisesta esityksestä vahvistaa Suomen Teknillisen korkeakoulun säännöt sisältävän armollisen aseuksen. Tämä asetus astuu voimaan 1 päivänä Syyskuuta 1908, jolloin Teknillinen korkeakoulu alkaa toimintansa.

Teknillinen korkeakoulu toimii Senaatin ja sen Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan alaisena. Lopetettaessa Polyteknillisen opiston toimintaa 31 päivänä Toukokuuta tänä vuonna Johtaja tulkitsi opiston kiitollisuudentunteen Teollisuushallitukselle, joka oli opiston perustamisesta saakka lähinnä yllä pitänyt sen toimintaa ja hoitoa.

Opettajat.

Opiston johtajaksi on Keisarillinen Senaatti nimittänyt kolmivuotiskaudeksi 1907—1910 Professori Gustaf Nyströmin ja varajohtajaksi samaksi

ajaksi Insinööri Uno Albrecht'in. Johtaja on sitäpaitsi hoitanut vakinaisena opettajana hänelle kuuluvaa luennoimisvelvollisuutta arkitehturissa sekä valvonut harjoituksia arkitehturiosaston neljännellä vuosikurssilla. Arkitehturin apulaisopettaja opistossa, Arkitehti Usko Nyström on määrätty tätä tarkoitusta varten myönnettyä palkkiota vastaan johtamaan harjoituksia saman ammattiosaston kolmannella vuosikurssilla.

Ero virasta on myönnetty:

Syyskuun 16 päivänä 1907 arkitehturiopin assistentille opistossa, Arkkitehti, Filosofian maisteri Gustaf Strengell'ille.

Lokakuun 2 päivänä 1907 vapaakäden ja viivasinpiirustuksen opettajalle, Arkitehti Valter Thomé'lle.

Marraskuun 12 päivänä 1907 venäjän kielen opettajalle, Kaartin kapteeni Artur Lindbergille.

Tammikuun 24 päivänä 1908 Filosofian tohtori Rurik Malmströmille fysikan opettajatoimeen.

Keisarillinen Senaatti on nimittänyt ja määrännyt:

Joulukuun 23 päivänä 1907 Insinööri, Filosofian maisteri Taavi Hirnin vakinaiseksi opettajaksi Kemiallisessa teknologiassa.

Joulukuun 30 päivänä 1907 Filosofian tohtori Paul Rurik Bruno Malmströmin vakinaiseksi opettajaksi mekaniikassa.

Helmikuun 13 päivänä 1908 Vanhemman Insinöörin tie- ja vesirakennusten Ylihallituksessa Filo-

sofian maisteri Axel Werner Juseliuksen vakinaiseksi opettajaksi vesirakennuksessa.

Virkavapautta on myönnetty:

Syyskuun 16 päivänä 1907 apulaisopettajalle kemiassa, Dosentti Gustaf Mattsonille vapautus organisten harjoitustehtävien johtamisesta ja luentojen pitämisestä teoreettisessa kemiassa kuluvan syyslukukauden ajaksi sekä kertauksien ja kuulustelujen pitämisestä ensi vuosikurssilla lukuvuoden ajaksi; täksi ajaksi on Filosofian tohtori Väinö Bonsdorff määrätty virkaa hoitamaan.

Syyskuun 17 päivänä 1907 ylimääräiselle opettajalle kansantaloudessa ja teollisuuslainsäädännössä molempien oikeuksien kandidaatti Carl Frithiof Paavo Neoviukselle toukokuun loppuun vuonna 1908.

Syyskuun 30 päivänä 1907 ylimääräiselle opettajalle Taidehistoriassa, ylimääräinen Professori Johan Jakob Tikkaselle neljän viikon ajaksi ulkomaatmatkan takia.

Lokakuun 22 päivänä 1907 ylimääräiselle opettajalle ranskan kielessä Filosofian tohtori Ivar Uschakoffille lokakuun 21 päivästä syyslukukauden loppuun opintomatkaa varten ulkomaille; täksi ajaksi määrättiin virkaa hoitamaan Filosofian maisteri Artur Långfors.

Joulukuun 20 päivänä 1907 Filosofian tohtori Gustav Schmidtille ylimääräisestä opettajatoimestaan saksan kielestä alkaen tammikuun 10 päivästä 1908 kevätlukukauden loppuun.

Tammikuun 28 päivänä 1908 apulaisopettajalle graafillisessa statiikassa Insinööri Jalmari Castrénille hänen voidakseen käytännöllisesti perehtyä rauta-

betonkirakenteisiin ja ylimääräiselle opettajalle englannin kielessä A. Furuhjelmille sairauden takia ja myönnettiin Castrénille kevätlukukauden ajaksi vapaus opetusvelvollisuudestaan insinööritieteiden ensyklopediassa ja alemmassa kurssissa graafillista statiikkaa kolmannella vuosikurssilla sekä Furuhjelmille 1 päivään Toukokuuta 1908; jolloin Insinööri Castrénin viransijaiseksi määrättiin Insinööri John L. W. Lillja ja opettaja Furuhjelmin sijaiseksi opettajakandidaatti Gustaf Fredriksson.

Helmikuun 4 päivänä 1908 Maanviljelysinsinööri I. A. Schröderille kevätlukukauden loppuun 1908 opettajatoimestaan maanviljelystekniikassa.

Helmikuun 13 päivänä 1908, Johtaja Professori Gustaf Nyströmille lääkärintodistuksen nojalla neljäksitoista päiväksi alkaen Helmikuun 17 päivästä.

Helmikuun 28 päivänä 1908 Professori Gustaf Kompalle tieteellisen työn suorittamista varten opetusvelvollisuudestaan I:llä vuosikurssilla kahden kuukauden ajaksi, jolla aikaa Filosofian tohtori Väinö Bonsdorff määrättiin hoitamaan mainittua tointa. Sijaisen palkkaamiseksi on Senaatti myöntänyt 160 mk. kuukaudessa eli yhteensä 320 mk.

Maaliskuun 10 päivänä 1908 Filosofian tohtori Hugo Karstenille Maaliskuun jälkimmäisellä puoliskolla sekä Huhti- ja Toukokuun ajaksi 1908, jolla aikaa Insinööri, Filosofian maisteri Gunnar Nordström määrättiin tointa hoitamaan.

Maaliskuun 31 päivänä 1908 Insinööri Taavi Hirnille opetusvelvollisuudestaan analyttisessä kemiassa kevätlukukauden loppuun, jonka ohessa Filosofian tohtori Väinö Bonsdorff määrättiin sanottua opetustointa hoitamaan.

Lukuvuotena 1907—1908 on Teollisuushallitus määrännyt:

Filosofian tohtori Kalle Aukusti Poukan matematiikan assistentiksi opistossa Syyskuun 17 päivänä 1907.

Professori Hjalmar Tallqvistin Syyskuun 20 päivänä 1907 hoitamaan mekaniikan vapaana olevan opettajatoimen viransijaisuutta; sen ohessa on Keisarillinen Senaatti Syyskuun 27 päivänä määrännyt Professori Tallqvistin yhä edelleen hoitamaan mainittua tointa siihen saakka kunnes se tulee vakinaisesti täytetyksi.

Voimistelunopettaja Gustaf Adolf Rönnerbergin Syyskuun 24 päivänä 1907 lukuvuonna 1907—1908 hoitamaan ylimääräistä voimisteluopettajan tointa opistossa.

Lehtori Paavo August Peron Lokakuun 2 päivänä 1907 assistentiksi teoreettisessa koneopissa.

Filosofian maisteri Richard Matias Lindelöfin Lokakuun 22 päivänä 1907 Toukokuun 31 päivään saakka 1908 hoitamaan ylimääräistä kansantalouden ja teollisuuslainsäädännön opettajan tointa opistossa.

Arkitehti Birger Brunilan Marraskuun 8 päivänä 1907 toistaiseksi hoitamaan arkitehturin assistentin viransijaisuutta, ollen hänen opetusvelvollisuutensa sellainen kuin Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan kirjelmässä Lokakuun 19 päivästä määrätään.

Maanviljelysinsinööri Iivo Artur Schroederin Marraskuun 12 päivänä 1907 ylimääräiseksi opettajaksi maanviljelystekniikassa.

Arkitehti Harald Smedbergin Marraskuun 12 päivänä 1907 ylimääräiseksi opettajaksi vapaakäden ja viivasinpiirustuksessa.

Filosofian tohtori Axel Emil Rosendahlin Tammi-kuun 24 päivänä 1908 hoitamaan saksan kielen ylimääräisen opettajan viransijaisuutta opistossa.

Kuvanveistäjä Viktor Malmbergin samana päivänä modelleerauksen opettajaksi.

Kolleginasessori Gabriel Kurjen Tammikuun 28 päivänä 1908 kevätlukukauden aikana 1908 ja 1 päivään saakka seuraavaa Syyskuuta hoitamaan ylimääräistä opettajan tointa venäjän kielessä.

Insinööri, Filosofian kandidaatti Maximilian Sergeliuksen Helmikuun 11 päivänä 1908 assistentiksi teknillisessä mekaniikassa.

Filosofian tohtori Hugo Karstenin viimeksi mainittuna päivänä ylimääräiseksi opettajaksi fysiikassa.

Syyskuun 17 päivänä 1907 on Teollisuushallitus suostunut Opettajaneuvoston esitykseen saada käyttää toista menoarvioon kahden ylimääräisen opettajan palkkaamiseksi deskriptiivisessa geometriassa otetuista palkkiomääristä palkkioksi kahdelle opiston oppilaalle, joiden tulisi olla apuna piirustusharjoituksissa mainitussa aineessa.

Esitys tonttimaan hankkimisesta uusia tarvittavia rakennuksia varten.

Kirjelmässään Heinäkuun 2 päivältä 1907 on Teollisuushallitus lähettänyt oman puoltolauseensa ohessa opiston opettajaneuvoston esityksen, jossa

opettajaneuvosto perustelluiden syiden nojalla anoo, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Hietalahden torin varrella olevan n. k. Sotilassairaalan tontin ostamiseksi Polyteknillisen opiston tarpeeksi ja etupäässä uusien laboratorioihuoneiden, voimistelusalin ja vahtimestarin asuntojen rakentamista varten.

Kauppa- ja Teollisuushallituksen vastauskirjelmän mukaan 14 p:ltä marrask. 1907 ei Keisarillinen Senaatti ole katsonut sopivaksi nykyään ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin tämän Opettajakollegion anomuksen johdosta.

Uusia opettajia.

Sitten kuin teknillisen mekanikan opettajavirka entisen viranomistajan tultua nimitetyksi fyziikan professoriksi Keis. Aleksanterin Yliopistoon, oli tullut avonaiseksi, on se ollut haettavaksi ilmoitettu, ja hakivat sen Dosentit, fil. tohtorit, herrat Karl Frithiof Sundman, Rurik Malmström ja Konrad Severin Johansson sekä Insinööri, fil. t:ri Edvard Blomqvist. Opettajakunnan esityksestä velvoitti Teollisuushallitus kolme ensiksi mainittua hakijaa opistossa pitämään kukin koeluennon heidän itsensä valitsemistaan aineista, jonka ohessa hakija Blomqvist sai oikeuden myöskin — jos hän sitä halusi — pitää samanlaisen koeluennon. Kun siten hakijat olivat luennoineet:

T:ri Sundman aineesta: »Wattin keskipakosääntäjän vaikutustapa».

T:ri Malmström aineesta: »Vääntövärahdyksiä laivaakseleissa».

T:ri Johansson aineesta: »Syklodiheiluri» ja T:ri Blomqvist aineesta: »Boussinesque'n teoria koskeva veden liikettä kanavissa», on opettajakunta opettajavirkaa saamaan puoltanut hakija Rurik Malmströmin, joka virkaan nimitettiin 30 p. Jouluk. 1907.

Vesirakennuksen opettajavirka, jota sen perustamisesta saakka vuonna 1901 on hoitanut viransijainen, joksi fil. t:ri Edvard Blomqvist on määrätty, julistettiin haettavaksi 19 p. Syysk. 1907 ja hakivat sen insinöörit, fil. maist. Alex. Juselius ja fil. tohtori Edv. Blomqvist. Opettajakunnan esityksestä määräsi Teollisuushallitus tälläkin kertaa ensiksi mainitun hakijan pitämään koeluennon hänen itsensä valitsemastansa aineesta, jonka ohessa hakija Blomqvist oikeutettiin myöskin, jos hän selaista etuoikeutta tahtoi käyttää hyväkseen, pitämään samanlaisen koeluennon.

Vesirakennuksen opettajavirkaa saamaan on opettajakunta sittemmin puoltanut hakijan Axel Juseliuksen, joka virkaan nimitettiin 13 p. Helmik. 1908.

Opintoretkejä.

21 p. Jouluk. 1907 on Keis. Senaatti katsonut hyväksi sallia kymmenen arkitehtuuriosaston 3 vuosikurssin oppilasta Professori Tikkasen johdolla tehdä opintomatkan Pietariin.

Keis. Senaatti on edelleen katsonut hyväksi hyväksyä opettajakunnan esityksen, joka koski kooneenrakennusosaston 4:n vuosikurssin oppilaitten

tehtävää opintoretkeä Pietariin Insinöörien Sohlmanin ja Ahlforsin johdolla, samoin kuin maanmittausosaston 2:sen vuosikurssin oppilaitten tehtävää opintoretkeä Leteensuohon Fil. Maist. Petreliuksen ja varamaanmittari E. A. Piponiuksen johdolla.

Opettajien opintomatkat.

Opiston ja Teknillisen Korkeakoulun kulunkisäännössä olevasta matkarahamäärästä opettajia varten on Teollisuushallitus opettajakunnan esityksestä tänä vuonna antanut:

Fil. t:ri Malmströmille 1,133 m. 34 p. ulkomaalle tehtävää matkaa varten m. m. hankkimaan mekaniikan opetusta varten tarvittavia kojeita.

Insinööri, fil. kand. Aschanille 1,000 m. Freibergiin, Clausthaliin tahi Aacheniin tehtävää matkaa varten harjoittamaan erikoisopintoja metallografiassa ja valamistekniikassa.

Varamaanmittari Piponiukselle 1,500 m. Saksaan ja Itävaltaan tehtävää matkaa varten joko- ja katasteritekniikkaa tutkimaan.

Insinööri Schwartzbergille 1,200 m. opintomatkaa varten Charlottenburgiin ja Uebigauiin tutkimaan laivamallien koelaitosta.

Professori Strukelille 500 m. opintomatkaa varten Müncheniin.

Pietarissa pidettyyn yhdenteentoista kansainväliseen laivakulkukongressiin ottivat osaa opiston edustajina Insinööri Juselius ja Fil. maist. Petrelius.

Siitä tieteellisestä ja käytännöllisestä toimesta, minkä opiston opettajat tänä lukuvuonna samoin

kuin ennenkin ovat harjoittaneet opetuksensa ohessa mainittakoon täällä seuraavaa:

Insinööri *J. Aschan* on laatinut suomenkielisen oppikirjan kultaseppiä varten, mikä ilmestyy painosta syksyllä 1908.

Professori *Komppa* on »Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft» aikakauskirjassa julkaissut »Ueber das Dimethylcamphalid» ja »Oma maa» teosta varten kirjoittanut »Tervanpoltosta» nimisen kappaleen. Keksinyt uuden teknillisen menettelytavan kamferin valmistamiseksi, mikä maassamme jo tehdasmaisesti käytetään.

Fil. maist. *Petreljus* on kesällä 1907 tehnyt opintomatkan Saksaan käydäkseen eri geodetisissa laitoksissa ja hienokonetehtaissa sekä ollut läsnä siellä tehdyissä presisioninivellerauksissa, joissa Voglerin koneet ja työmenetelmät ovat käytetyt. On jatkanut Helsingin kolmioimisen, jota varten vuoden aikana kaksi asemaa on mitattu. — Geologisen komisionin toimesta laskenut uuden, Pohjois Suomea ja Lapinmaata käsittävän kartaston projektionin (projektiolasakujen tulokset julkaistaan Geologisen komisionin aikakauskirjassa).

Varamaanmittari *E. A. Piponius* on kesällä 1907 alkanut Haminan kaupungin geodetistä määrittämistä. Julkaissut Maanmittausyhdistyksen aikakauskirjassa »Koskitilojen erottamisesta» ja »Maan-kaupoista Viipurin läänissä», sekä teokseen »Oma maa» »Maanmittaus ja maanjako». Ollut asiantuntijana kutsuttu 1908 vuoden valtiopäivien laki- ja talousvaliokunnan käsittelyyn, joka koski Arm. esitystä jakotoimilaista.

Insinööri *Jalmar Castrén* on toiminut Valtionrautateiden piirustuskonttorissa konstrueraten m. m.

Udelnaja—Pietari linjan sillat y. m. Valmistanut piirustukset useampiin rautabetonikonstruktioniin, m. m. Asematorakennukseen, Kansallismuseoon ja Kustannus O. Y. Otavan painoon Helsingissä sekä Lahden viereiseen maantiesilltaan sekä valvonut niiden tekoa. Suunnitellut katusillan joka johtaisi Sörnäsistä Palosaareen Helsingin lähellä.

Allekirjoittanut on vuoden kuluessa tehnyt piirustukset Hangon uudelle laivasillalle rakennettavaan valtion voinvientimakasiiniin ja Suomen Panikin uuteen rakennukseen Viipurissa.

Useat opiston opettajista ovat julkaisseet pienempiä teknillisiä ja tieteellisiä kirjoituksia tahi toimittaneet käytännöllisiä töitä omissa ammateissaan. Kolme ovat olleet Helsingin valtuuston jäseniä ja siinä on valittu: Holmberg »pitkän sillan» uudestaan rakentamiseksi asetetun valiokunnan puheenjohtajaksi, Sohlman Helsingin kaupungin uuden sähkölaitoksen rakennuskomitean jäseneksi ja allekirjoittanut puheenjohtajaksi asuntokomiteaan, joka keväällä on julkaissut painetun lausunnon, sekä samoin puheenjohtajaksi kaupungin asemakaavatoimikuntaan. Fil. tri Mattsson on toiminut kaupungin kaasulaitoksen johtokunnan jäsenenä.

Oppilaat.

Opiston oppilaiksi pääsemistä varten ilmoitautui syksyllä 1907 134 pyrkijää. Näistä 90 oli suorittanut ylioppilastutkinnon, 24 oli suorittanut täydellisen lyseonkurssin suorittamatta kuitenkin

ylioppilastutkintoa, 14 oli suorittanut lähinnä korkeimman luokan kurssin lyseossa ja täydellisen lyseokurssin matematiikassa ja fysiikassa; 6 on otettu opiston ylimääräisiksi oppilaiksi.

Koko oppilasluku opistossa oli syyslukukaudella 386, joista 9 naisoppilasta, sekä kevätlukukaudella 352, joista 8 naispuolista. Ylimääräisten oppilasten luku oli syyslukukaudella 12 sekä kevätlukukaudella 9.

Tämän lukuvuoden päättyessä on havaittu voitavan opistosta laskea seuraavat varsinaiset oppilaat, jotka ovat täydelleen suorittaneet kurssinsa:

Saaden opiston diplomin:

Arkitehtuuriosastolta:

Arkitehti Taucher, Jarl Gunnar.

Koneenrakennusosastolta:

Insinöörit Hallén, John Henrik; v. Herten, Hans Arnold; Hrabie, Birger Mathias; Norrman, Axel Engelbrekt.

Kemiallis-teknologiselta osastolta:

Insinöörit Hult, Rolf Harald; Saxén, Karl Arne ja Vainio, Viljo.

Maanmittausosastolta:

Puusalo, Kalle Juhani.

Saaden päästötodistuksen:

Arkitehtuuriosastolta:

Arkitehti Blomstedt, Arno Rafael;

S:n Cajanus, Gösta Bertel;

S:n Kallio, Oiva Sakari;

S:n Liljeqvist, Bertel Carl;

S:n Paalanen, Eljas Wilhelm;

S:n Savonius, Selim Wilhelm.

Insinööriosastolta:

Insinööri Ahlström, Anders Karl Alarik;

S:n Fabritius, Åke;

S:n Haglund, Karl Richard;

S:n Jorma, Kustaa Jalmari;

S:n Kyrenius, Paul Georg Heinrich;

S:n Muoniovaara, Manne Matias.

Koneenrakennusosastolta:

Insinööri Eklundh, Lars Gustaf Georg;

S:n Fock, Frans Oskar;

S:n Helle, Eino Johannes;

S:n Holmberg, Erik Edvin;

S:n Hynninen, Aatu;

S:n Osmala, Väinö Fredrik;

S:n Pehrman, Hjalmar Edvard;

S:n Sarola, Leo;

S:n Schultz, Gustaf Adolf;

S:n Sundström, Julius Valdemar;

S:n Vihavainen, Paavo Antti;

S:n Wikman, Johan Fredrik;

S:n Wikström, Arvid Konstantin ja

S:n Åström, Walter.

Kemiallis-teknologiselta osastolta:

Insinööri Andersin, Olof Fredrik;
 S:n Forselles, af, Mikael;
 S:n Grönblom, Berndt Gustaf;
 S:n Kolehmainen, Adolf Paavali;
 S:n Malin, Robert ja
 S:n Wigelius, Carl Harald.

Maanmittausosastolta:

Herra Hämäläinen, Toivo Elis;
 » Inberg, Armas Jaakko;
 » Kulhia, Pertti;
 » Liljelund, Ossian Arvid;
 » Parkkali, Väinö Joakim;
 » Rinne, Väinö Alfred;
 » Sinervä, Kasimir Dionysius;
 » Agronomi Tyrske, Jalo Oskar;
 » Wuorinen, Oskari ja
 » Österbladh, Vilho.

Allamainitut oppilaat ovat saaneet oikeuden vastaisuudessa, saatuaan korkeammat arvolauseet muutamissa aineissa, saada opiston päästädiplomin:

Hynninen, Aatu;
 Malin, Robert;
 Parkkali, Väinö Joakim.

Sen ohessa on opiston opettajakunta myöntänyt seuraaville opistoon kirjoitetuille oppilaille, jotka eivät vielä ole ehtineet täydelleen suorittaa ohjelmassa määrättyä oppikurssia eivätkä siitä syystä lukuvuoden päättäjaisissa ole voineet saada päästö-

todistusta, oikeuden tulevan syyslukukauden aikana heidän suoritettuaan hyväksytyn tutkinnon, saada opiston päästötodistuksen nimittäin:

Ahjo, Erkki Herman;
 Andersson, Georg Emil;
 Candelin, Max;
 Diktonius, Elis Viktor;
 Essen, von, Ernst Reinhold;
 Forselles, af, Anton Fredrik;
 Grönroos, Gunnar Rafael;
 Harviainen, Hugo August;
 Hellgrén, Evert Anshelm;
 Huldén, Eino Victor;
 Jaala, Otto Antti;
 Keso, Eemil;
 Lindström, Anders Paul;
 Lithén, Ernst Fredrik;
 Lybeck, Berndt Kasimir;
 Nenonen, Yrjö Juho Joonas;
 Peterzón, Thorolf;
 Winter, Torsten Gabriel ja
 Åberg, Edvin August.

Sitten kuin Insinööri John Magnus Gylphe on saanut korkeamman arvosanan fysiikassa on hänelle 6 p. heinäk. 1908 annettu opiston päästödiploomi.

Lukuvuoden 1907—1908 aikana ovat seuraavat opiskelijat, päätettyään lukunsa opistossa, saaneet päästötodistuksen, nimittäin:

Alcenius, Erik Ragnar;
 Avela, Aarne Sakari;
 Boije, Valter Fridolf;

Breitholtz, Antti;
 Calonius, Aarne Herman Elias;
 Eklund, John Hugo;
 Fincke, Henry Julius;
 Flander, Karl Walter;
 Heikel, Erik Julius;
 Helme, Viljo;
 Helve, Santeri;
 Jakobsson, Walter Andreas;
 Johansson, Hugo Jarl;
 Lampén, Fredrik Karl;
 Nyman, Hjalmar Edvard;
 Planting, Eino Oskar Anton;
 Rosenbröijer, Nils Einar;
 Runeberg, Lars, filos. kand.;
 Savela, John Gustaf;
 Starck, Yrjö Mauno Wilhelm;
 Vitali, Veikko;
 Waire, Johan Wäinö Waldemar;
 Wickström, Allan;
 Wäyrynen, Armas Engelbert ja
 Zimmermann, William Aleksanteri.

Stipendejä ja avustuksia.

Hoitovaliokunnassa olivat tänä vuonna paitsi tirehtoria ja varatirehtoria valittuina jäseninä professorit Strukel ja Tarjanne.

Opistolle lahjoitettujen rahastojen yhteenlaskettu määrä teki 1 p. Tammik. 1908 162,845: 72 markkaa. Näistä rahastoista on vuoden aikana jaettu stipendejä ja avustuksia yhteensä 3,600 markkaa seuraavaan tapaan:

Cygnæuksen rahastosta:

Liljeqvist, Bertel	mk.	100: —
Lehtonen, Lauri	»	100: —

Lundgrénin rahastosta:

Muoniovaara, M.	»	150: —
Vähäkallio, Väinö.	»	50: —
Malin, Robert	»	50: —
Fabritius, Åke	»	50: —

Palménin rahastosta:

Kehvola, K. A.	»	300: —
Paatela, J. E.	»	200: —
Hedengren, T. R.	»	150: —
Keso, E.	»	150: —
Parkkali, Väinö	»	100: —

Sanmarkin rahastosta:

Karlsson, K. E. J.	»	600: —
Vainio, V.	»	600: —

Teknillisten Tiedeitten stipendi . . . » 1,000: —
 on tänä vuonna annettu:

Insinööri Johan Magnus Gylphelle.

Frans Sjöströmin 3,000 mk. suuruista matka-stipendiä ovat hakeneet Arkitehdit Uno Ullberg, Einar Sjöström ja Väinö Keinänen. Opettajaneuvosto, lisättynä Arkitehdeillä Th. Höijer ja M. Schjerfbeck, on 29 p. Toukok. 1908 antanut stipendin Arkitehti Ullbergille Italiaan ja Itävaltaan tehtävää vuoden kestävää opintomatkaa varten.

Tilientarkastajien, Professori Holmbergin ja Fil. maist. Petreliuksen tarkastettua lahjoitettujen

rahastojen tilit, on opettajaneuvosto myöntänyt hoitovaliokunnalle tilivapauden kalenterivuodelta 1907.

Palkkioita ja määrärahoja y. m.

12 p. Lokak. 1907 on Keis. Senaatti antanut 720 markan suuruisen määrärahan voimistelusalin vuokraamisesta johtuvien kustannuksien suorittamiseksi tänä lukuvuonna.

19 p. Lokak. 1907 on Keis. Senaatti määrännyt, että palkkio arkitehturin assistenttitoimesta opistolla on korotettava 1,200 2,400 markkaan vuodessa, sekä että mainitun assistentin opetusvelvollisuus korotetaan 12 tuntiin viikossa.

14 p. Marrask. 1907 on Keis. Senaatti myöntänyt aina 2,700 markan lisän tämän vuoden määrärahaan lämmitykseksi ja valaistukseksi.

Teollisuushallitus on 26 p. Marrask. oikeuttanut opettajaneuvostoa opiston koulukassasta ottaen 560 markan määrän nuottien ostamiseksi ja johtajan palkkaamiseksi Polyteknikkojen yhdistyksen keskuudessa perustetulle laulukunnalle.

Skiotikonkoneen sekä opetusvälineiden hankkimista varten geologisia ja metallurgisia opintoja varten on Keis. Senaatti 19 p. Tammik. 1908 myöntänyt yhteensä 9,000 markkaa.

Tilapäisen apuväen palkkaamiseksi opistoon kevätlukukaudella 1908 on Keis. Senaatti 8 p. Helmik. 1908 myöntänyt aina 800 markan määrärahan.

Apukojeitten ja opetusvälineiden hankkimiseksi Mekaniikan ja Kemiallisen Teknologian opetukseen on Keis. Senaatti 28 p. Maalisk. 1908 myöntänyt

3,728 markan 44 pennin määrärahan, jonka ohessa Senaatti on päättänyt lisämenomääräkysymyksen yhteydessä tehdä esityksen 5,000 markan lisämäärän myöntämisestä yleisistä varoista samaan tarkoitukseen.

Keis. Senaatti on 22 p. Toukok. 1908 myöntänyt 143 rupl. 75 kop. määrärahan sisäänkirjoitusy. m. maksuihin opettajien A. Petreliuksen ja A. W. Juseliuksen osanottoa varten yhdenteentoista kansainväliseen laivakulkukongressiin Pietarissa, jonka ohessa Senaatti on sallinut mainittujen opettajien yleisistä varoista laskea hyväkseen korvausta matkakuluista ja päivärahoista.

Lahjoituksia opiston kokoelmiin.

Insinööri vapaaherra *Edv. Cedercreutz* on yleisen koneopin kokoelmiin lahjoittanut kaasumittarin.

Tirehtööri *Paul Girod* Uginestä, Savoie, Ranskanmaalla, on metallurgisiin kokoelmiin antanut hyvin suuriarvoisen lahjoituksen, nimittäin kokoelman, joka sisältää 25 raudan ja kromin, molybdäniin, wolframini, titanini, vanadinini, tantalini, manganini ynnä siliciumin erikoissekoituksia, sekä kokoelman 15 erikoisteräslajeja, joita on valmistettu sähköuunissa »S:té Anonyme Elektrometallurgique Procédés P. Girod» nimisen yhtiön rautatehtaissa.

Maanmittaus-glihallitus on maanmittausosaston kokoelmiin lahjoittanut uusimman painoksen maan yleiskartan kaikista lehdistä, sekä painosta ilmestyneet kihlakuntakarttojen lehdet.

Helsingissä Heinäkuulla 1908.

Gustaf Nyström.

Summittaiset tiedot Suomen Polyteknillisen Opiston opettajista ja oppilaista
 lukuvuonna 1907—1908.

[illegible]

